

Asia C-3/21

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

4.1.2021

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

High Court (Irlanti)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

30.11.2020

Valittaja:

FS

Vastapuolet:

The Chief Appeals Officer

The Social Welfare Appeals Office

The Minister for Employment Affairs

The Minister for Social Protection

HIGH COURT

JUDICIAL REVIEW -MENETTELY

[--]

ASIASSA, JOSSA ASIANOSAISINA OVAT:

FS

VALITTAJANA

JA

THE CHIEF APPEALS OFFICER, THE SOCIAL WELFARE APPEALS OFFICE, THE MINISTER FOR EMPLOYMENT AFFAIRS JA THE MINISTER FOR SOCIAL PROTECTION

VASTAPUOLINA

Tuomari Richard Humphreysin perjantaina 6.11.2020 antama TUOMIO

1. Nyt käsiteltävässä asiassa on kyse viime kädessä siitä, oliko valittajalla oikeus siihen, että hänelle maksetaan taannehtivasti Irlannissa ja Romaniassa maksettavien lapsilisien välinen erotus hänen Irlantiin saapumisensa, joka tapahtui marras-/joulukuussa 2016, ja Irlannissa maksettavaa lapsilisää koskevan hakemuksen jättämisen, joka tapahtui 16.1.2018, väliseltä ajanjaksolta.

Tosiseikat

2. Valittaja (omaa sukua FZ) syntyi heinäkuussa 1989 Näsäudissa, Transilvanian (Romania) alueella. Hän sai syntyessään Romanian kansalaisuuden ja EU:n kansalaisuuden Romanian liittyttyä Euroopan unioniin vuonna 2007.

3. Valittaja avioitui C-D.S:n kanssa 12.8.2012. Heille syntyi joulukuussa 2015 lapsi, P-L.S. Samassa kuussa valittaja haki lapsilisää vastaavaa, Romaniassa maksettavaa etuutta, joka myönnettiin joulukuussa 2015 tai tammikuussa 2016.

4. Valittajan aviopuoliso muutti Irlantiin lokakuussa 2016 työskennelläkseen terveydenhuollossa. Hän ei tehnyt lapsilisää koskevaa hakemusta. Valittaja ja heidän yhteinen lapsensa muuttivat Irlantiin marras- tai joulukuussa 2016. Valittaja ei hakenut Irlannissa maksettavaa lapsilisää, koska hän sai edelleen Romaniassa maksettavaa lapsilisää.

5. Valittaja jätti 10.1.2018 lapsilisää koskevan hakemuksen, joka saapui ministerille 16.1.2018 (viimeksi mainittua päivää pidettiin hakemuksen tekopäivänä). Hakemuslomakkeen 7 osa koskee hakemuksia, joissa etuutta haetaan yli 12 kuukauden kuluttua siitä kuukaudesta, jona valittaja tai [hänen] aviopuolisonsa muutti asumaan Irlantiin. Siinä esitetään syyt hakemuksen jättämiselle myöhässä siinä tapauksessa, että haetaan lapsilisän maksamista taannehtivasti. Kyseinen lomakkeen osa jätettiin tyhjäksi, joten valittaja ei, ainakaan alun perin, hakenut nimenomaisesti lapsilisän maksamista taannehtivasti. Hakemus hyväksyttiin helmikuussa 2018, ja Romanian lapsilisän maksaminen päättyi samoihin aikoihin.

6. Valittaja teki 13.8.2018 kyseisestä päätöksestä oikaisuvaatimuksen vuoden 2005 konsolidoidun sosiaaliturvalain (Social Welfare Consolidation Act 2005) 301 §:n nojalla sillä perusteella, että lapsilisää olisi pitänyt maksaa hänelle taannehtivasti. Oikaisuvaatimus hylättiin 22.8.2018. Tämän jälkeen valittaja teki 29.8.2018 kyseisestä ratkaisusta valituksen, joka kuitenkin hylättiin 12.2.2019. **[alkup. s. 2]**

7. Tässä menettelyssä valitusperusteet sisältävä kirjelmä jätettiin 10.5.2019; siinä vaaditaan ensisijaisesti 12.2.2019 tehtyä päätöstä koskevaa certiorari-määräystä päätöksen kumoamiseksi sekä tiettyjä toteamuksia ja päätöstä ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä Euroopan unionin tuomioistuimelle. [– –] [menettelyllisiä seikkoja]

Asiaa koskeva unionin oikeus

8. Asian kannalta merkitykselliset unionin säännökset sisältyvät asetukseen (EY) N:o 883/2004, sellaisena kuin se on muutettuna ja sellaisena kuin se on pantu täytäntöön asetuksella (EY) N:o 987/2009. Edeltävät asetukset olivat neuvoston asetus N:o 4 (EYVL 30, 16.12.1958, s. 597) ja asetus (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se oli pantu täytäntöön asetuksella (ETY) N:o 574/72.

9. Asetuksen (EY) N:o 883/2004 keskeisiin säännöksiin kuuluvat seuraavat:

- i). Johdanto-osan 12 perustelukappaleessa todetaan, että ”suhteellisuusperiaatteen mukaisesti olisi huolehdittava siitä, että tosiseikkojen tai tapahtumien rinnastamista koskeva periaate ei johda tuloksiin, jotka objektiivisesti katsottuna eivät ole perusteltuja, tai samanlaisten ja samaa kautta koskevien etuuksien päällekkäisyyteen”.
- ii). Asetuksen 76 artiklan 4 kohtaan sisältyy edellytys, jonka mukaan hakijoiden on ilmoitettava mahdollisimman pian toimivaltaisen jäsenvaltion ja asuinjäsenvaltion laitokselle kaikista henkilökohtaisessa tai perheensä tilanteessa tapahtuneista muutoksista, joilla on vaikutuksia heidän oikeuksiinsa etuuksiin tämän asetuksen perusteella.
- iii). Saman artiklan 5 kohdassa säädetään, että jos ilmoittamisvelvoitetta ei noudateta, siitä voi aiheutua oikeasuhteisia toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Toimenpiteiden on kuitenkin oltava vastaavia kuin ne, joita sovelletaan sisäiseen oikeusjärjestykseen kuuluvissa samanlaisissa tilanteissa, eivätkä ne saa käytännössä tehdä mahdottomaksi tai liian vaikeaksi tällä asetuksella asianomaisille henkilöille annettujen oikeuksien käyttämistä.
- iv). Asetuksen 81 artiklassa säädetään seuraavaa: ”Jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti tietyssä ajassa tämän jäsenvaltion viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle toimitettavat hakemukset, ilmoitukset tai valitukset katsotaan jätetyksi määräajan kuluessa, jos ne on toimitettu samassa ajassa toisen jäsenvaltion vastaavalle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle. Tällaisessa tapauksessa viranomaisen, laitoksen tai tuomioistuin, joka vastaanottaa hakemuksen, ilmoituksen tai valituksen, toimittaa sen viipymättä ensiksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle joko suoraan tai kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kautta. Päivämäärä, jona tällaiset hakemukset, ilmoitukset tai valitukset on toimitettu toisen

jäsenvaltion viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle, katsotaan päivämääräksi, jona ne on toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle.”

10. Asetuksen (EY) N:o 987/2009 johdanto-osan yhdeksännessä perustelukappaleessa viitataan sosiaaliturva-alalle ominaiseen monimutkaisuuteen ja todetaan, että se edellyttää, että jäsenvaltioiden kaikkien laitosten [alkup. s. 3] olisi erityisesti pyrittävä tukemaan vakuutettuja, jotta sellaiset henkilöt eivät joutuisi kärsimään, jotka eivät ole toimittaneet hakemustaan tai tiettyjä tietoja asetuksen N:o 883/2004 mukaisesti.

11. Keskeiseen oikeuskäytäntöön kuuluvat seuraavat:

- i). Yhteisöjen tuomioistuin totesi 23.10.1986 antamassaan tuomiossa van Roosmalen v. Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Gezondheid (C-300/84, [EU:C:1986:402]), että edeltävää asetusta on tulkittava laajasti.
- ii). Yhteisöjen tuomioistuin katsoi 24.10.1996 antamassaan tuomiossa Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti) v. Picard (C-335/95, [EU:C:1996:415]), että se, ettei etuutta koskevaa hakemusta toimitettu asianmukaisella tavalla valittajan asuinpaikan toimivaltaisille viranomaisille, ei estänyt asetuksen N:o 574/72 mukaisen etuuksien suhteellisen osuuden laskemista koskevan säännöksen soveltamista. Tämä havainnollistaa sitä, että asetuksen eri säännöksiä voidaan soveltaa itsenäisesti sillä seurauksella, ettei tiettyjen säännösten noudattamatta jättäminen johda välttämättä siihen, ettei valittaja ole oikeutettu etuuteen.
- iii). Unionin tuomioistuin totesi [27.9.2012] antamassaan tuomiossa Partena ASBL v. Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA (C-137/11, [EU:C:2012:593]), että asetuksen [N:o 1408/71] säännöksiä on tulkittava siten, että edistetään siirtotyöläisten vapaan liikkuvuuden mahdollisimman täysimääräistä toteutumista.
- iv). Se katsoi 4.6.2015 antamassaan tuomiossa Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank v. E. Fischer-Lintjens (C-543/13, [EU:C:2015:359]), ettei tietojen ilmoittamatta jättäminen ollut välttämättä kohtalokasta sosiaaliturvan jatkuvuuden kannalta.
- v). Unionin tuomioistuin korosti 11.4.2019 antamansa tuomion Tarola v. Minister for Social Protection (C-483/17, [EU:C:2019:309]) 36 kohdassa – kuten myös muissa asioissa –, että jos unionin säännös ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen, tällaista säännöstä on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti.

Asiaa koskevat Irlannin säännökset

12. Asian kannalta merkityksellisiin kansallisiin säännöksiin kuuluvat seuraavat:

- i). Vuoden 2005 konsolidoidun sosiaaliturvalain (jäljempänä vuoden 2005 laki) 241 §:n 1 momentissa säädetään, että ”edellytyksenä henkilön oikeudelle mihin tahansa etuuteen on se, että hän hakee kyseistä etuutta säännöksissä määritetyllä tavalla”.
- ii). Saman pykälän 4 momentissa säädetään, että henkilö, joka ei hae lapsilisää määräajassa, ei voi vaatia sen maksamista taannehtivasti ennen ajankohtaa, jona hakemus jätettiin, ”ellei hakemusta käsittelevä virkamies tai valitusta käsittelevä virkamies ole vakuuttunut siitä, että hakemuksen jättäminen viivästy perustellusta syystä”.
- iii). Vuoden 2005 lain 301 §:ssä sallitaan päätösten uudelleentarkastelu, ja valittaja vetosi siihen tuloksetta ennen virallisen valituksen tekemistä. **[alkup. s. 4]**
- iv). Määräaika hakemuksen jättämiselle on 12 kuukautta siitä, kun henkilöstä on tullut oikeutettu etuuteen vuoden 2005 lain 220 §:n mukaisesti – ks. sosiaaliturva-alan hakemuksia, maksuja ja valvontaa koskevista konsolidoiduista säännöksistä annetun vuoden 2007 asetuksen (Social Welfare (Consolidated Claims, Payments and Control) Regulations 2007 (S.I. No 142 of 2007)) 182 §:n k kohta, joka lisättiin sosiaaliturva-alan hakemuksia, maksuja ja valvontaa koskevista konsolidoiduista säännöksistä) (muutos) (nro 3) (määräaika) annetulla vuoden 2008 asetuksella (Social Welfare (Consolidated Claims, Payments and Control) (Amendment) (No 3) (Prescribed Time) Regulations 2008 (S.I. No 243 of 2008)).

Valitusperusteet

13. Useat perusteista, sellaisina kuin ne esitetään valituksen perusteet sisältävässä kirjelmässä, eivät itsessään ole peruste riitauttaa päätöstä tai hakea muunlaista oikeussuojaa:

- i) perusteet i) 1 ja 2 ovat pelkästään tosiseikkoja koskevia toteamuksia;
- ii) perusteet i) 3 ja ii) 1 ovat pelkästään oikeudellisia seikkoja koskevia toteamuksia ja
- iii) perusteet iii) 1 ja 2 eivät ole aineellisia vaatimuksia, vaan ne koskevat pelkästään liitännäisiä seikkoja, nimittäin ennakkoratkaisupyynnön esittämistä Euroopan unionin tuomioistuimelle ja myöhempää asian palauttamista Chief Appeals Officerin käsiteltäväksi.

14. Siten aineellisia valitusperusteita on ainoastaan kolme: i) 4, ii) 2 ensimmäinen kohta ja ii 2 toinen kohta.

Valitusperuste i) 4 – sitä, että valittaja sai jatkuvasti Romaniassa maksettavaa lapsilisää, ei pidetty asetuksen N:o 883/2004 [81] artiklassa tarkoitettuna hakemuksena

15. Tämän valitusperusteen mukaan ”asiassa on riidatonta, että valittaja on jättänyt Romaniassa lapsilisää koskevan hakemuksen pian poikansa syntymän jälkeen. Ensimmäinen vastapuoli teki oikeudellisen virheen, kun se kieltäytyi pitämästä Romaniassa tehtyä hakemusta Irlannissa maksettavaa lapsilisää koskevana hakemuksena asetuksen N:o 883/2004 81 artiklan mukaisesti. Ensimmäinen vastapuoli perustelee tätä sillä, että Irlannissa maksettavaa lapsilisää koskeva hakemus jätettiin myöhemmin. Tämä merkitsee kyseisen säännöksen kohtuuttoman suppeaa tulkintaa, joka on virheellinen ja unionin oikeuden vastainen. Romaniassa tehty hakemus olisi pitänyt katsoa Irlannissa maksettavaa lapsilisää koskevaksi hakemukseksi siitä ajankohdasta lähtien, jona Irlannista tuli toimivaltainen jäsenvaltio (lokakuu 2016).”

16. Tämän kysymyksen, vaikka se onkin muotoiltu hieman puoleellisesti, yhteydessä tulee joka tapauksessa esille unionin oikeutta koskeva kysymys, jota käsittelen [– –] lähemmin jäljempänä. Valittajan lausumissa mennään tätä pitemmälle ja väitetään, että maahan saapuville unionin kansalaisille on ilmoitettava heidän oikeuksistaan hakea etuuksia yleisesti ja myös erityisistä etuuksista, joihin he voivat olla oikeutettuja. Valittajan kannalta tässä on ongelmallista ennen kaikkea se, että hän ei vedonnut tällaisiin velvoitteisiin sillä seurauksella, että tällaiset väitteet eivät kuulu nyt käsiteltävän asian alaan.

Valitusperuste ii) 2, ensimmäinen kohta – asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan soveltaminen

17. Tässä valitusperusteessa todetaan, että ”kun yhdessä jäsenvaltiossa tehtyä hakemusta pidetään hyväksyttävänä toisessa jäsenvaltiossa asetuksen N:o 883/2004 81 artiklan mukaisesti, on vaikea nähdä, miten 76 artiklan säännöksiä sovellettaisiin tässä menettelyssä”.

18. Vaikka tämän valitusperusteen muotoilu ei olekaan paras mahdollinen sikäli, ettei valittajalla ole oikeutta oikeussuojaan pelkästään siksi, että jotakin on vaikea nähdä, valitusperusteessa on kyse pohjimmiltaan siitä, että asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan noudattamatta jättäminen ei estä saman asetuksen, jos sitä sovelletaan kyseisessä asiassa, 81 artiklan säännösten soveltamista [alkup. s. 5]. Tässä yhteydessä tulee esille unionin oikeutta koskeva kysymys, jota käsittelen [– –] lähemmin jäljempänä.

Valitusperuste ii) 2, toinen kohta – tehokkuusperiaatteen loukkaaminen

19. Tässä valitusperusteessa esitetään, että ”toissijaisesti ja edellä esitettyä rajoittamatta – – soveltaen 76 artiklan 5 kohdan ensimmäistä virkettä ensimmäinen vastapuoli katsoi, että valittajaan, joka ei ollut noudattanut velvollisuuttaan ilmoittaa perheensä tilanteesta tapahtuneista merkityksellisistä muutoksista, oli sovellettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeasuhteisia

toimenpiteitä, 'jotka ovat vastaavia kuin ne, joita sovelletaan sisäiseen oikeusjärjestykseen kuuluvissa samanlaisissa tilanteissa'. Ensimmäinen vastapuoli totesi, että näitä toimenpiteitä sovelletaan samalla tavalla kaikkiin hakijoihin ja että ne eivät olleet suhteettomia. Ensimmäinen vastapuoli ei kuitenkaan ottanut huomioon asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 5 kohdan toista virkettä, jossa säädetään, että '[nämä toimenpiteet eivät] saa käytännössä tehdä mahdottomaksi tai liian vaikeaksi tällä asetuksella asianomaisille henkilöille annettujen oikeuksien käyttämistä'. Juuri näin nyt tarkasteltavassa tapauksessa kuitenkin tapahtuu siltä osin kuin hakeminen on tehty mahdottomaksi."

20. Jos 76 artiklan 4 ja 5 kohtaa voidaan soveltaa, tässä yhteydessä mahdollisesti esille tulevat kysymykset koskevat sitä, onko lopputulos suhteeton tai toissijaisesti tehokkuusperiaatteen vastainen. Valitusperusteet sisältävän kirjelmän e kohdassa esitettyihin oikeudellisiin perusteisiin ei sisälly mitään perustetta, jonka nojalla lopputulos voitaisiin riitauttaa suhteettomana, vaan niissä viitataan ainoastaan tehokkuusperiaatteen. Valittaja on vaatinut muun muassa toteamaan, että Chief Appeals Officer teki virheen katsoessaan, ettei lopputulos ollut suhteeton, mutta vastapuolet ovat väittäneet, ettei tämän vaatimuksen tueksi ole tosiasiallisesti mitään perustetta. Minun on hyväksyttävä tämä vastapuolten väite aivan tavanomaisien ja oikeaoppisten asian ajamista koskevien sääntöjen mukaisesti – pelkkä vaatimus ei riitä, koska sen tueksi on myös oltava peruste – ja näin ollen minun on katsottava, ettei kantajan esittämä suhteettomuutta koskeva väite voi menestyä. Tehokkuusperiaatteen loukkaamista koskeva väite on kuitenkin esitetty asianmukaisesti, ja sen yhteydessä tulee esille unionin oikeutta koskeva kysymys, jota tarkastelen lähemmin jäljempänä.

Esille tulevat unionin oikeutta koskevat kysymykset

21. Edellä yksilöityjen kolmen aineellisen perusteen yhteydessä tulee nähdäkseni esille kolme unionin oikeutta koskevaa kysymystä, ja nyt käsiteltävän asian olosuhteet huomioon ottaen on mielestäni tarkoituksenmukaista esittää niistä unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisupyyntö.

Ensimmäinen kysymys

22. Ensimmäinen kysymys on seuraava: kuuluuko asetuksen N:o 883/2004 81 artiklaan sisältyvään hakemuksen käsitteeseen jatkuva tilanne, jossa henkilö saa määrääjään maksettavaa etuutta ensimmäisestä jäsenvaltiosta (jos toisen jäsenvaltion olisi oikeasti maksettava kyseinen etuus), joka kerta, kun tällaista etuutta maksetaan, senkin jälkeen, kun alkuperäinen hakemus on jätetty ja ensimmäinen jäsenvaltio on tehnyt alkuperäisen päätöksen etuuden myöntämisestä?

23. Kanta tähän kysymykseen on seuraava:

- i) Valittajan kanta on, että kun asetusta tulkitaan laajasti, hakemuksen käsitteeseen kuuluu tällainen jatkuvasti vireillä oleva hakemus. **[alkup. s. 6]**

- ii) Vastapuolten kanta on, että ”hakemus” tarkoittaa pelkästään alkuperäistä hakemusta ja että 81 artikla ei olisi mielekäs, jos sitä sovellettaisiin jatkuvasti vireillä olevaan ”hakemukseen”, koska tällöin ei ole mitään ajankohtaa, jona hakemus toimitetaan jäsenvaltiolle kyseisessä artiklassa tarkoitettulla tavalla. Vastapuolet myös väittivät, ettei sosiaaliturvaetuutta koskevan hakemuksen jättämiselle olisi mitään määräaika, kun unionin kansalaiset saavat etuutta jo muuttaessaan toiseen jäsenvaltioon, ja heitä kohdeltaisiin siten huomattavasti edullisemmin kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisia tai muita unionin kansalaisia, jotka eivät saaneet sosiaaliturvaetuuksia saapuessaan toiseen jäsenvaltioon.
- iii) Ehdotan, että tähän kysymykseen vastataan kieltävästi. Yhdyn vastapuolten väitteeseen enkä voi hyväksyä sitä, että jokainen määräajoin toistuva maksu merkitsee uutta hakemusta. Nämä maksut perustuvat ensimmäisen jäsenvaltion viranomaisten tekemään ainoaan päätökseen, jolla alkuperäinen hakemus hyväksyttiin. Myöhemmin suoritettavilla maksuilla pelkästään pannaan täytäntöön kyseinen päätös, joka tehtiin yhden ainoan alkuperäisen hakemuksen perusteella. Jos hakemuksen merkitys ulotettaisiin koskemaan jokaista ajankohtaa, jona henkilö saa sosiaaliturvaetuutta, tämä johtaisi poikkeavuuksiin ja niiden unionin kansalaisten syrjintään, jotka eivät saa etuutta muuttaessaan asuinjäsenvaltiotaan.
- iv) Vastaus tähän kysymykseen on merkityksellinen nyt käsiteltävän asian ratkaisemisen kannalta, koska riidanalaisen päätöksen perustelut olisivat virheelliset, jos valittajan väite hyväksytään.

Toinen kysymys

24. Toinen kysymys on seuraava: jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko olosuhteissa, joissa sosiaaliturvaetuutta koskeva hakemus tehdään virheellisesti kotijäsenvaltiolle kun se olisi pitänyt tehdä toiselle jäsenvaltiolle, asetuksen N:o 883/2004 81 artiklan mukaista toisen jäsenvaltion velvollisuutta (etenkin velvollisuutta katsoa, että kotijäsenvaltiolle toimitettu hakemus on jätetty määräajan kuluessa toisessa jäsenvaltiossa) tulkittava siten, että se on täysin riippumaton hakijan velvollisuudesta ilmoittaa oikeat tiedot asuinpaikastaan asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jolloin toisen jäsenvaltion on hyväksyttävä, että kotijäsenvaltiolle virheellisesti tehty hakemus on jätetty määräajan kuluessa 81 artiklan nojalla, vaikka hakija ei ole ilmoittanut oikeita tietoja asuinpaikastaan 76 artiklan 4 kohdan mukaisesti määräajassa, josta toisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään hakemuksen jättämiselle?

25. Kanta tähän kysymykseen on seuraava:

- i) Valittajan kanta on, että tähän kysymykseen on vastattava myöntävästi ja että velvollisuus katsoa hakemus jätetyksi määräajan kuluessa toisessa jäsenvaltiossa on täysin riippumaton siitä, onko valittaja noudattanut tietojen ilmoittamista koskevaa velvollisuutta. Valittaja vetoaa tältä osin unionin tuomioistuimen 4.6.2015 antamaan tuomioon Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank v. E. Fischer-Lintjens (C-543/13) ja erityisesti sen 54 kohtaan, jossa tietojen ilmoittamatta jättämistä ei pidetty välttämättä kohtalokkaana sosiaaliturvan jatkuvuuden kannalta. **[alkup. s. 7]**
- ii) Vastapuolten kanta on, että kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen ehdotettu vastaus, tämä kysymys ei tule lainkaan esille, mutta jos se tulee esille, siihen on vastattava kieltävästi ja että oikeiden tietojen, jotka olisivat mahdollistaneet hakemuksen asianmukaisen siirtämisen, toimittamatta jättäminen estää käytännössä ja lähtökohtaisesti 81 artiklassa säädetyn hakemuksen siirtämistä koskevan menettelyn soveltamisen. Valittaja laiminlöi perustavanlaatuisella tavalla lainsäädännöstä johtuvat velvollisuutensa. Valittaja rikkoi 76 artiklan 4 kohtaa, eikä Romanian viranomaisten olisi ollut mahdollista soveltaa 81 artiklaa, koska valittaja ei missään vaiheessa ilmoittanut heille asuvansa Irlannissa ennen kuin hän haki siellä lapsilisää.
- iii) Katson, että kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen ehdotettu vastaus, tämä kysymys ei tule lainkaan esille, mutta jos se tulee esille, siihen on vastattava kieltävästi vastapuolten väitteissä esitetyistä syistä.
- iv) Vastaus tähän kysymykseen on merkityksellinen nyt käsiteltävän asian kannalta, koska riidanalaisessa päätöksessä vedotaan siihen, ettei valittaja ole noudattanut 76 artiklan 4 kohtaa.

Kolmas kysymys

26. Kolmas kysymys on seuraava: seuraako unionin oikeuteen sisältyvästä tehokkuusperiaatteesta, että oikeus unionin oikeudesta johtuviin oikeuksiin on tehoton pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa (etenkin olosuhteissa, joissa vapaata liikkuvuutta koskevia oikeuksiaan käyttävä unionin kansalainen ei noudata 76 artiklan 4 kohdan mukaista velvollisuuttaan ilmoittaa kotijäsenvaltion sosiaaliturvaviranomaisille asuinjäsenvaltionsa vaihtumisesta) jäsenvaltion, jossa vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta käytetään, kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvän sellaisen vaatimuksen seurauksena, jonka mukaan lapsilisän taannehtiva maksaminen edellyttää, että unionin kansalainen hakee tällaista etuutta toisessa jäsenvaltiossa sen kansallisessa lainsäädännössä säädetystä 12 kuukauden määräajassa?

27. Kanta tähän kysymykseen on seuraava:

- i) Valittajan kanta on, että tehokkuusperiaatetta on loukattu, koska hänen hakemustaan lapsilisän taannehtivasta maksamisesta ei hyväksytty.
- ii) Vastapuolten kanta on, että tähän kysymykseen on vastattava kieltävästi ja ettei tehokkuusperiaatetta ole loukattu. Kahdentoista kuukauden sääntö on neutraali säännös, jota sovelletaan samalla tavalla sekä Irlannin että unionin kansalaisiin ja joka mahdollistaa etuuden taannehtivan maksamisen, jos hakemus tehdään 12 kuukauden kuluessa tai jos tämän määräajan ylittymiselle esitetään perusteltu syy.
- iii) Ehdotan, että tähän kysymykseen vastataan myöskin kieltävästi, ja yhdyin vastapuolten tältä osin esittämiin väitteisiin. Valittajan väitteet perustuvat nähdäkseni tehokkuusedellytyksen perustavanlaatuisen väärinkäsitykseen. Tämä edellytys ei ole tae tietyn hakemuksen menestymisestä. Jos tehokkuusedellytystä tulkittaisiin näin, mitään unionin oikeuteen perustuvaa hakemusta ei voitaisi koskaan hylätä kansallisen lainsäädännön (kuten vanhentumissääntöjen) perusteella; tämä ei koskisi ainoastaan sosiaaliturvaa vaan kaikkia oikeudenaloja, joilla on liittymä unionin oikeuteen, koska tämä tekisi tietyn etuuden hakemisen *asianomaiselle hakijalle* mahdottomaksi tai kohtuuttoman vaikeaksi, vaikka hän ei olisikaan käyttänyt oikeuksien käyttämistä koskevia [alkup. s. 8] mahdollisuuksia. Tämä on täysin eri tilanne kuin lainsäädännössä, jossa ei anneta tällaista kohtuullista mahdollisuutta *hakijoille yleisesti*. Viimeksi mainitun kaltainen säännös on tehokkuusperiaatteen vastainen; neutraali ja kohtuullinen lainsäädäntö, jota tietty hakija ei hyödynnä, ei sitä vastoin ole tehokkuusperiaatteen vastainen.
- iv) Tämä kysymys on merkityksellinen nyt käsiteltävän asian kannalta, koska vastapuolet vetosivat 12 kuukauden määräaikaan hakemuksen jättämiselle oikeuttaakseen sen, että ne kieltäytyivät maksamasta lapsilisää taannehtivasti.

Välipäätös

28. Näin ollen päätetään seuraavaa:

- i). Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

[1] Kuuluuko asetuksen N:o 883/2004 81 artiklaan sisältyvään hakemuksen käsitteeseen jatkuva tilanne, jossa henkilö saa määräajoin maksettavaa etuutta ensimmäisestä jäsenvaltiosta (jos toisen jäsenvaltion olisi oikeasti maksettava kyseinen etuus), joka kerta, kun tällaista etuutta maksetaan, senkin jälkeen, kun alkuperäinen hakemus on jätetty ja ensimmäinen jäsenvaltio on tehnyt alkuperäisen päätöksen etuuden myöntämisestä?

- [2] Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko olosuhteissa, joissa sosiaaliturvaetuutta koskeva hakemus tehdään virheellisesti kotijäsenvaltiolle kun se olisi pitänyt tehdä toiselle jäsenvaltiolle, asetuksen N:o 883/2004 81 artiklan mukaista toisen jäsenvaltion velvollisuutta (etenkin velvollisuutta katsoa, että kotijäsenvaltiolle toimitettu hakemus on jätetty määräajan kuluessa toisessa jäsenvaltiossa) tulkittava siten, että se on täysin riippumaton hakijan velvollisuudesta ilmoittaa oikeat tiedot asuinpaikastaan asetuksen N:o 883/2004 76 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jolloin toisen jäsenvaltion on hyväksyttävä, että kotijäsenvaltiolle virheellisesti tehty hakemus on jätetty määräajan kuluessa 81 artiklan nojalla, vaikka hakija ei ole ilmoittanut oikeita tietoja asuinpaikastaan 76 artiklan 4 kohdan mukaisesti määräajassa, josta toisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään hakemuksen jättämiselle?
- [3] Seuraako unionin oikeuteen sisältyvästä tehokkuusperiaatteesta, että oikeus unionin oikeudesta johtuviin oikeuksiin on tehoton pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa (etenkin olosuhteissa, joissa vapaata liikkuvuutta koskevia oikeuksiaan käyttävä unionin kansalainen ei noudata 76 artiklan 4 kohdan mukaista velvollisuuttaan ilmoittaa kotijäsenvaltion sosiaaliturvaviranomaisille asuinjäsenvaltionsa vaihtumisesta) jäsenvaltion, jossa vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta käytetään, kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvän sellaisen vaatimuksen seurauksena, jonka mukaan lapsilisän taannehtiva maksaminen edellyttää, että unionin kansalainen hakee tällaista etuutta toisessa jäsenvaltiossa sen kansallisessa lainsäädännössä säädettyssä 12 kuukauden määräajassa?
- ii). Valittajaa kehoitetaan toimittamaan kaikki tarvittavat asiakirjat Euroopan unionin tuomioistuinta varten Principal Registrarille (pääkirjaaja) 28 vuorokauden kuluessa. Asian käsittelyä lykätään siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.